

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szerelmi s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Választójog és fejlődés.*)

Írta: Várady Zsigmond.

A konzervatív álláspont szerint a szűk választójog mellett is fejlődhetnek a nemzet és a szabadság s e kettő: választójog és fejlődés, egymással nincsenek összefüggésben. Való s épen a mi utolsó korszakunk mutatja, hogy a szűk választójog enged valamelyes, bár a demokratikus országokéhoz képest igen csekély haladást. De ép ilyen való és könnyű bizonyítani, hogy a szűk választójog a fejlődést megállítja, vagy legalább is megbénítja, a szabadságjogokra pedig sorvasztólag hat. Európában a legszűkebb választójoga van az olaszoknak és magyarnak s ez államokból volt legerősebb a kivándorlás is. Nem azért megy ki a nép egy országból, mert nem szavazhat. Efelét hinni döreség lenne. De mert a nép nem szavazhat, nem tudja érvényesíteni a törvényhozásban a néperdekeket, nem tudja a nemzet kiküszöbölni a demokratikus fejlődés akadályait és ezért ki kell vándorolnia. Tisztán demokratikus állam kötségvetésében nagyobb része megy népoktatásra, népgyógyításra, faluházra, a népet közvetlenül szolgáló tisztviselők javadalmazására, mint abszolút militarista, vagy bürokratikus célokra. Emezek a hadseregre, a papokra, az uri hivatalok szaporítására, gyönyörű nagy miniszteriumok, tömlöcök, parlamentek építésére költenek többet. A sajtó u. n. segélyezésére és pausáleira elmennek százazrek, mikor népkönyvtárak szerény ezekkel huzódnak meg. A községházak düledeznek, a protestáns papok és a jegyzők nyomorognak, a falvak népe a magas pótt-és fogyasztási adók alatt nyög, a népiskolák rosszak, vagy nincsenek, de ez alatt az állam százazreket dob ki évente külföldi énekesekre, az alsóház a világ legfényesebb parlamentjében obstruálja önmagát s hét év alatt csak az állami tisztviselők számát közel tizezerrel emeli. E rettenetes bürokrácia utvesztőiben elvész a kevés demokratikus eszme is. Egy falusi iskola kutjárdájának kijavítását egy évig tartó írás, felírás, leírás és átírás előzi meg s a végén újra kezdik, mert a kut sokkal jobban elromlott. A hidpadlót az uton nem csinálják meg rövid uton, hanem község, szolgabíró, államépítész és miniszterium előbb jól kiírják magukat

* Dr. Várady Zsigmond: „Adalékok a választójog reformjához” c. munkájából a szerző engedélyével való részlet. Sz.

s mire megegyeznek: rossz az egész hid. Rendelkezésre adnak a költségvetésben legelővételei számára milliókat, de a felfolyamodásának az osztályokban és hivatalokban elintézéséig a legelőt megveszi egy ügyes magános s a falu hoppon marad. Ami fejlődés előállt, pontosan kimutathatólag tulnyomóan amaz osztályok javára állott elő, melyeket a 48-74-iki törvény a képviselőházba bocsátott. A bürokrácia kifejlődése a középosztály képviselőit az eredménye. A kötött és a nagybirtok elszaporodása annak a műve, hogy a főurak, papok és az idegen nagyvagyron is mindkét házban képviselve van, az alsóházban is erősebben, mint a középosztály. Innen van, hogy míg 1870-ben hitbizomány volt 463352 k. hold, 1900-ban lett 2363822 k. h. s az ugynevezett egyházi birtok 1870-ben 1.288, 612 holdja 1900-ra 2, 506, 278 holdra emelkedett. Közel hat millió holdat kötöttünk tehát meg 30 év alatt. E kötött birtok a termőföld 33-54 százaléka. Ellenben a szabad kisbirtokos osztály, mely a Házban gyengén van képviselve, a rázúdított közterhek súlya alatt 1870-től 1900-ig 116.235 birtokossal lett kevesebb. A különbség a tengeren túl van. Mind-ebből az izgatók a felső osztályok ellen gyűlölet szükségét származtatják ie. Pedig a főurak, tőpapok, hivatalnokok és más burzsoák egyénileg ártatlanok s mint osztály sem vádolhatók, mert mindez az igazságtalan és káros fejlődés általuk, de legnagyobb részben minden osztályöntudatuk nélkül jött létre. Nem is az a baj, hogy a felső osztályok erősödtek, sőt erősödésük is kérdéses. Az egészségtelen berendezkedés hátrányai rájuk is kihatnak: a tönkretett, kivándorlásba és eladósodásba kergetett kis ember rossz dolga visszahat a nagy és középbirtokra, emezt megőrli, amaz csak folyton fokozott védvám által tud jövedelmét kihozni. E védvám fokozás, mint a betegnek a morfiúm, gyógyszer és mérég egyben. A parasztnak nem lenne szüksége a magas buzaárakra, ha nem volnának oly magas közterhei s nem fizetne oly magas árt mindenért, amire ipari termelőktől szüksége van. A középosztályt a városokba üzte e fejlődés s ott a városi benszülött polgárokkal együtt nyomorog, mert termelni nem képes, fogyasztása megdrágult, jövedelmei nem, vagy nem eléggé növekedtek. A hivatalnok, az orvos, a kereskedő szemben találja magát oly kenyér,

hus, lakás és ruhaárakkal, melyek az 1870-ben fizetett áraknak kétszeres, sőt többszörös összegei. Ha Talleyrand szerint a francia királyság 1788-ban vulkánon táncolt, úgy mi elmondhatjuk, hogy társadalmunk a pénzügyi összeomlás vulkánja fölött kinlódik, gazdasági létét a váltólejáratok módjára hosszabbítva okkal rendezni és tartja fenn.

Van fedezet, — nincs fedezet.

Ujvidék szab. kir. város tanácsának ezen két nótájáról írunk. Tudniillik a tekintetes városi tanácsnak ha jókedve szotyán, magamagának muzsikáltat s torkaszakadtából kurjantja: „Van fedezet,” huzdrá! Ha azonban rossz kedve támad, másnak muzsikáltat, másnak huzatja búsan, szomorúan: „Nincs fedezet.” . . .

Ha a tanács mulat, egyik nótának is, a másikkal is van több — kevesebb hallgatója. Ez a berendelt publikum együtt mulat a tanácsossal. Örül, ha a „Van fedezet,” — busul, ha a „Nincs fedezet” — járja. Szívesen cselekszik megfordítva is, ha a tanács úgy akarja. Ugy cselekszik, ahogy a tanács. — Néha össze-vissza cselekszik. — Szép kompánia!

De most már áttérünk a tárgyra, elmondjuk, leírjuk a torony alatti mulatságot. Leírjuk a városi házi uraknak s a mai városatyáknak együttes mulatságát. —

Mikor Ujvidék város tanítói a végtelen drágaság és a nehéz megélhetési viszonyok kényszerítő hatása alatt városunk közönségéhez fordultak anyagi sorsuk javításáért, teljes bizalommal voltak eltelve a vezető körök jóindulatát illetőleg s a tények azt bizonyították, hogy ugyanaz a városi tanács, amelynek tagjai néhány hónappal ezelőtt kilincselni jártak a törvényhatósági bizottsági tagokhoz anyagi sorsuk javítása érdekében, a tanítókkal szemben a ridég elutasítás álláspontjára helyezkedett. —

Ugyanaz a városi tanács, amely a saját fizetésének javításakor a kiutalt és megállapított államségélynél is a miniszteri intézkedés ellenére, úgy tudjuk, 17000 koronával többet vett fel a város közpénztárának terhére, hogy a polgármester úr és a többi urak fizetését a drágaság arányában felemelje s amikor a miniszter ezt nem hagyta jóvá, a megdolgozott közgyűlés jóváhagyását kérve oda kurjantotta a közgyűlésnek, — ennek a jámbor publikumnak, hogy „Van fedezet,” — a tanítókkal szemben pedig az ujonnan ki-nevezett szőke bajszú primással azt huzatta nagy busan: „Nincs fedezet” . . .

Emlékezzünk csak vissza 1—2 évvel, mennyire iparkodott akkor a tanács sokszor igazságtalanul is a város jövedelmét emelni különféle javaslatok keresztül erőszakolása által — Ilyen keresztül erőszakolt javaslat a helypénzszedésre. a szikviznek és ásványviznek megadóztatására vonatkozó közgyűlési atározat. — Mindezek a javaslatok és köz-

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.
Egy koronás betétek kibocsátása foganatba vétetett!

gyűlési határozatok akkor voltak szükségesek, és sürgősek, amikor a saját anyagi sorsukon akartak javítani.

Ezen különféle újabb és igazságtalan adózások mellett a pótdadó is tolytonosan emelkedett, de ez akkor nem volt baj, a városi tisztviselők fizetését a polgármesterétől végig tetemesen javítani kellett, mert hát azt országvilágnak be kellett látni, hogy őket a drágaság nagyon, — nagyon sújtja.

Most pedig, mikor az ő zsebük és hasuk tele van, megszűnt a drágaság, nincs nehéz megélhetés, most má' boldog a magyar! Fogadjon mernék azonban, hogy ha saját fizetésjavításukra csak egy szemernyi biztatást is kapnának, rögtön találának fedezetet.

Nem így jó urak! Tessék az igazságosság és méltányosság mérlegével mérni. — Most egyszerre megtagadják eszköz a szolgáltatást, nem tudnak valamilyen az előbbinélhez hasonló szónemet kitalálni?

Mi a pótdadó emelkedésétől nem félünk. Azt igazságos teherviselésnek látjuk. Ezzel szemben elítéljük és igazságtalannak tartjuk a különféle más adózási nemeket és módosztatásokat. Az a szegény földműves és kisiparos, aki saját természetmennyét és készítményét Isten szabad ege alatt kénytelen értékesíteni, a pótdadót épen úgy megfizeti, mint aki emeltes palotában bíbor és bársony közt keresi a jövedelmét, miért fizessen külön adót helypénz címen? Eppen így elítéljük a szikviz, ásványvíz, bor és hus fogyasztási adókat s helyettük a pótdadó fizetését tartjuk igazságosnak. — Ha mindenki megfizeti saját jövedelme után a megállapított százalékos pótdadót, még pedig abban a százalékban, amelyben a kiadások fedezésére szükség van, egész természetesen, hogy akinek több vagyona, több jövedelme van, többet fizet, mint az, aki alig bír a mindennapi kenyérre eleget keresni összes erőinek megfeszítésével is, — Innen van tehát, hogy pótdadó emelkedésétől félnek az urak, jól tudják ők, hogy a pótdadó emelkedése révén befolyó évi bevételből többet fizetne a pótdadók tulajdonosa, mint a nádfeldek kis házikó lakója. — aztán annyira lelkiismeretlenek, hogy a szegényebb osztálynak véres verejtékével megszerzett keresményére vetik ki a hálót és különféle címeken abból szerzik be azokat az ezreket és száz ezreket, amelyek a pótdadó emelkedése révén ők fizetnének meg. —

De ha már ezen az állapoton egyelőre változtatni nem lehet, mi tudjuk, hogy talált volna a tanács más adóalapot más címet is, hogy a tanácsok fizetésének rendezésére szükséges fedezetet megszerezze. Hiszen maga a polgármester úr mondta, hogy ha a szikviz-fogyasztást meg lehetne adóztatni, meg lehet a sörfogyasztást is és épen ebből szándékozta és remélte a szükséges fedezetet megtalálni. Meg is találta volna, ha a sörgyárosok is olyan szegényebb fajta emberek lettek volna, mint a szikvizgyárosok.

Városunk törvényhatósági terében egyszer egy egyszerű polgárember mint városatyá azt mondta: „Ha én azt szeretem és óhajtom, hogy az én gyermekemnek jó láb-helje legyen, nem akarhatom, hogy tanítóink gyermekei fogyatékos, rossz lábúak legyenek kénytelenek járni. — Valjon nem volna-e jobb, ha a vezetés kiesnék az ilyen intelligencia kezéből, amely a kulturum két így lebecsüli s átvenné a vezetés az az egyszerű polgárember, akik a kulturum munkást, a kulturáért fáradozó tanítót legalább megsajnálják?”

Egy bizonyos: Az urak a tanítók nő-táját elrántották. — „Nincs fedezet.”

Erősségünk a remény.

Több mint ezer éve röppent el a magyar korona országai felett azóta, hogy a magyar nomád nép pogány harcosai véget vetve szüntelen vándorlásuknak, a Kárpátok által határolt síkságon ütötték fel állandó lakóhelyüket.

Az ország alapításával majdnem egyidejűleg megengedett a Gondviselés által mintegy kiválasztott magyar népnek, hogy az

ország termékenységében ne csak bőséges megélhetést leljen, hanem egyuttal, hogy a szívet-lelket nemzeti keresztényi tanokban részesedve, egy erkölcsi és kulturális fejlődésének lehetőségét, mint fenállásának állandóságát beláthatlan időkre biztosítsa.

A pogányságnak a keresztény hittel történt kicserélése elsőben is az Ázsiából származó vad erkölcsök megszelídítését jelentette, azontul pedig ismeretét mindazon igazságnak és bölcseségnek, amelyre mint sziklaszilárd talajra a keresztény vallás örök időkre építve van. Az isteni gondviselésbe vetett rendíthetetlen hit, párosulva a felebaráti szeretet magasztos tanúival, képezték az erkölcsi alapot, a jobb jövőnek mindig meg-megújuló reményét és azt az erőt, melylyel Magyarország, dacára elszigeteltségének és exponált földrajzi fekvésének, a legsúlyosabb viszontagságok és legválságosabb megpróbáltatások dacára is, Európában elfoglalt helyét hőiesen megvédeni, megtartani tudta s ennek következtében mint elismert kulturálm büszkeséggel és önbecsüléssel hivatkozhatik az elmúlt ezredév történelmi feljegyzéseire.

A remény: beh különös valami! A kis szikra, amelylyel a teremtő az isteni tudás világánál az embert megajándékozta, szüntelen élesztve és istápolva a mindent életető reménytől, ma már az egész világra árasztja fényben ragyogó sugarait. Az emberiszellem, a levegőnek ez a hatalmas és nagyra növelt sas-lakója, a reménység szélvihara által hajtva, mind magasabbra tör s ahová szemünk még kevéssel ezelőtt alig tudott feltekinteni, a kutatás- és haladás szárnyainak egyesült csapásaival ma már elérünk.

A cél azonban, melyet a reménység minden megközelítés alkalmával mind messzebbre tud kitűzni, még nincs elérve. Ellenkezőleg, elérhetlennek látszik, mert dacára a szédítő magaslataknak, vég nélkül hangzik: „magasabbra és magasabbra”.

A gőz, melynek felfedezett ereje új életviszonyokat teremtetett s a földgömböt egy korábban regének tűnő kíváncsiság kielégítésének szolgáltatta ki, az emberi alkotásra eredetileg gyakorolt forradalom-szerű befolyását java részben ma már elvesztette. Új hatalom következik: a villamosság, mely a tudás rabigájába hajtatik. Nemesak gondolatok, de térben is eddig határolt, élő szavak beláthatlan messzeségekbe jutnak egy pillanat alatt. És alighogy sok millióknak ezen csoda feletti ámulata helyét engedett annak megértésének, ismét újabb csoda lép az előtérbe: a lég-meghódításának problémája. Ezzel szemben vakmerőség volna kételkedni azon, vajjon a jövő nemzedék nem-e lebecsülő mosolylyal fog emlékezni ezen vívmányra?

Mindezek gyümölcsei a reménység megbecsülhetetlen erejének.

Ezen rohamos, félelemes törtétesben előre — ugyan ama megnyugtató tény mellett, hogy a gazdasági élet folyamata által sodorva bár, nem fogunk annak sivár partjain elposványosodni — a politika érvényesét közelálló elmeszesedés veszedelme fenyegeti.

Ami Magyarország ezredéves multjában megismétlődött, ma ismét teljes erővel urálja ez ország politikai láthatárát. Egyenletlenség, széthuzás a magyarnak legdrágább, legföltéttebb kincse: szabadsága, függetlensége és alkotmányja körül tapasztalható a parlamentben s ezen kívül, a politikában ép úgy, mint a társadalomban. Magyarnak, szabadnak és függetlennek vallja, éri magát mindenki, ámde a tettek merőben ellenkezőjét bizonyítják a szavaknak.

Hol vannak, hányan vannak a magyar haza szabadságáért, függetlenségéért halni is kész diés hősök és elődök utódai? — Talán ismét megmérzkódtatások, terhes veszedelmek kívülről kellene ahhoz, hogy egyetértés, összetartás befelé egyesítse hazánk fiait?

Bizva bizunk a jövőben s erős a reményünk, hogy az isteni gondviselés, miként egy ezredéven át, tovább is védője, oltalmazója marad a magyar népnek s ezen isteni

Gondviselésbe vetett rendíthetetlen hitünkben reméljük, hogy a hazánk politikai egét borító sötét felhőkből már a közel jövőben kisugárzik újból az igaz honszeretet, a magyar szabadság és függetlenség éltető és termékenyítően ragyogó napja.

P.

HIREK.

Farsangi naptár:

Jan.	21. Ipr. nőegylet hagversenye. Kovács-vigadót.	
	21. Technikusok bálja. Lövéde.	
	27. Szerb. főgimn. beszeda. Kovács-vigadót.	
	27. Ujvidéki Lloyd estélye.	
	28. Munkás bál.	Erzsébet.
	28. Nagy nemzeti bál	
Febr. 1.	Túzótlók bálja.	Erzsébet.
	3. Tiszti bál	Kovács-vigadót.
	3. Lövész-bál.	Lövéde.
	4. Ker. szociálista bál.	Erzsébet.
	4. Hadastyánok bálja.	Kovács-vigadót.
	10. Tabitha ág. ev. nőegyleti bál. Erzsébet.	
	12. Szerb. Narodna.	Kovács vigadót.
	15. Frohsinn bálja.	
	17. Nőegyleti-bál	Kovács-vigadót.
	18. Ujvidéki Dalárda	

A kir. kath. magyar. főgimn. és azzal kapcsolatos internátus építésének ügye most került a teljes és végleges megoldás stádiumába. Ugyanis a vallás- és közoktatásügyi miniszter az épület összes építő munkáit Pekló és Linarits társvállalkozóknak adta vállalatba 764.750 k. 29 fill. költségelőránnyal. Amiként örülünk, hogy tanügyünk ezen régi diésősége: a kir. kath. magyar főgimnázium végre valahára — a városnak is díszére való — új, modern otthont kap, ép úgy szinte örömmünk afelett, hogy a miniszter a sok ajánlattevő közül ujvidéki jönevű iparosokra bízta az építkezés összes munkálatait.

Időjárásunk pompás télire változott, amilyenben már rég nem volt részünk. A mulkor beállott nagy hideg egyre tart, a hőmérő 14—15 O. R. hideget is mutat, de ezenfelül a napokban havazott is és a fagyos földre hullott hó pompás téli képet nyújt, ennek minden örömeivel együtt.

— **Lemondott virilista.** Winkle István, aki a tvh. bizottságnak választott tagja is, virilis jogáról lemondott s így helyébe a kövptkező legtöbb adót fizető Dietzgen Imre kerül a törvényhatóságba.

A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlésének ujvidéki fiókpénztára által e hó 13-án a fehér ökör c. vendéglőben rendezett bál ugy erkölcsi mint anyagi tekintetben várakozáson felül igen jól sikerült. A látogatottság rendkívül nagy volt, tánekedv és vig hangulat fáradhatlan s a tiszta jövedelem mintegy 700 kor. Ez az egyesület a mult évben 1324 rokkant tagot, árvt és özvegyet 566.000 koronával segélyezett s 1903. fenállása óta 1 millió 600.000 koronát fizetett ki tagjainak segélyezésére, tehát valóban üdvös és áldásos munkásságot folytat. Tagjainak száma 180.000 s a tagsági díj heti 20, 24, 30 fill., vagyona pedig ma már a 8 milliót meghaladja. Az ujvidéki fiókpénztár 180 tagot számlál s az elnöki tisztelet Leberz Károly nagyiparos tölti be.

A nők éjjeli munkáját szabályozó min. rendelet az 1911. é. 19. t. cikk alapján f. é. január elsején lépett életbe. Üzemben alkalmazottakat esti 10 órától reggeli 5 óráig tilos foglalkoztatni. Egyes üzletágakra vannak kivételek. A felügyeletet az iparfelügyelők teljesítik, a kihágási eljárás a rendőrhatalóságok körébe tartozik.

Álarcos jelmezbál. Az I. ujvidéki nőegylet, mint már korábban jeleztek, Kovács vigadótermében február 17-én, Matkovits Béláné főispánné védnöksége alatt álarcos jelmez bált rendez. E bál iránt már most városzszerre élénk érdeklődés nyilvánul és serény előkészületek folynak.

— **Esküvő.** Spirka János Károly vezetéki s fűtési szerelő e héten vezette ol-tárhoz Csipő Matild kisasszonyt. A násznagyi tisztet Jójárt János ny. rendőrfőkapitány és Linarits Vilmos vállalkozó teljesítették.

A pángermán szállodás. Hesz Frigyes szállodatulajdonosnál a rendőrség házkutatást tartott és több pángermán tendenciájú, az országból kitiltott könyvet és a köz-ségi pángermán szervezet organizálására ut-mutatást nyújtó körleveleket talált, melyeket Hesz szétoztásra szánt.

— **Anyakönyvi hír.** Az anyakönyvi hivatalnál e hó 12—19-ig bejelentett születések 18, még pedig 12 fiú, 6 leány; meghalt: 18.

Lövész-bál. A polg. céllövész-egylet február 3-án a lövőde helyiségében bált rendez.

— **Halálozások.** Hermann Jakob szijgyártó neje e hó 17-én Budapesten, hol orvoslást keresett súlyos betegsége ellen, életének 49. évében meghalt. — Schlosser József, a beocsini cementgyárnak Ujvidéken is ismert intézője, aki életének 10-ik éve óta a gyárban volt alkalmazva, e hó 17-én rövid szenvedés után, szélhűtés következtében, 58 éves korában elhunyt.

Kinevezés. Vojnits Isván vmegyei főispán az üresedésben levő ujvidéki jár. ut-mesteri állásra Császár István esendőrör-mester petrőzi lakost ideiglenes minőségű ut-mesterré nevezte ki.

A szabadkai szinikerület. A makói szinügyi bizottság elhatározta, hogy szinügyi-leg Szabadka városához csatlakozik s 3 évre a szinházat Nádassy József volt soproni igazgatónak adta. Nádassy, aki a jövő téli évadra Szabadkát kapta, most a nyári évadra Makón kívül még Baja és Zenta városokat is megszerezvén, a szabadkai szinikerület létesítésével nem lesz kénytelen társulatát husvét után szólni ereszteni, hanem azt egész évre állandósíthatja.

Felfüggesztett iskolaigazgató. B. Bodrog varmegye közgazgatási bizottsága legutóbbi ülésén Forrai Ferenc áll. iskola igazgatót felfüggesztette s ellene fegyelmi el-járást indított.

Elcsipett vasuti tolvaj. Minduntalan hallani, hogy hol itt, hol ott feltörik a vasuti állomásokon levő teherkoosikat s azok tartalmát megdézsmálják. Szabadkán is utóbbi időben észrevették, hogy valaki jár a tilosban, de a rendőrség kinyomozta a tettest egy 14 éves suhanc személyében, akinek lakásán megtalálták a lopott vasuti árukat.

Szétrobbant puska. Tóth Ferenc 27 éves szabadkai kőműves megkedvelte a leg-nyibb sportok egyikét, a vadászatot, de a fegyver kezeléséhez nem értett. A napokban kiment vadászni s midőn a vadászterületen felbukkant első tepsifülesre el akarta sütni fegyverét, az szétrobbant és szilénkjai súlyosan megsebesítették Tóth Ferenc jobb szemét.

Budapest legújabb és legmodernebb szállodája Aczel Miksa által pazarul berendezett Excelsior Szálloda Rákóczi-ut 72 szám alatt. Minden szobában meleg és hideg víz, minden emeleten telefon, központi fűtés, lift. Szobák naponta 5 koronától feljebb kaphatók. Az árakba foglaltat az angol reggeli, ruhavasalás, beretválkozás és ásványvíz. A pályaudvarok és színházak közelében. Villamos közlekedés minden irányban.

— **A B. Bodrog vm. Gazdasági Egye-sület** e hó 25-én d. e. fel 9 órakor Zomborban igazgatói választmányi ülést tart, melyre az összes igazgató-választmányi tagok ez uton is meghívottak.

Bortőzsde. Befezett dolog, — mint a Politikai Híradó jelenti, — hogy Bárczy Ist-ván budapesti polgármester régi terve, a bor-palota és a bortőzsde mihamarabb meg fog

SALVATOR Kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Raphotó ásványvízkereskedésben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Sainye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

valósulni. — Ezzel az intézménnyel elérik azt, hogy a bor ára a kereslet és kínálat szerint helyesen és igazságosan fog kialakulni és úgy a vásárló a termelőt, mint a termelő a vásárlót hamarabb és kisebb költséggel, tehát nagyobb nyereséggel biztosítja mellet fogja megtalálni. — A budapesti városi bor-pince országos alapon való létesítése alkalmas lesz a magyar bor iránt elvesztett bizalom helyreállítására. Egyes gazdasági köröknek az a véleménye azonban, hogy a bor-palota bajosan lesz összekapcsolható a bortőzs-devel, mert a kettőnek lényegesen különböző feladatai vannak. —

Vállalkozók figyelmébe. A kézbesít-hetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomá-sok teherárúktárában d. e. 9 órakor a kö-vetkező napokon fognak azonnali készpénz fizetés mellett nyilvánosan eladatni: Budapest duapart, Arad, Fiume jan. 22., Győr, Eszék, Békés-saba 23., Pápa, Debrecen, Zágráb 24., Szatmár-Németi 25., Temesvár Józsefváros, Nagyvárad 26., Budapest nyug. pályaudvar, Sátoraljujhely 29., Kolozsvár, Szolnok 30., Brassó, Nagyszében 31.

A varmegye közegészségügye a mlt év december havában nem volt kedvező. Ugyanis a heveny fertőző betegségek közül a ronc-soló toroklob 24 községben 237 esettel, a vörheny 21 községben 302 esettel 81 halálo-zással, a kanyaró 13 községben 105 esettel s a hagymáz 12 községben 105 esettel fordult elő.

Megfagyott Baján a nagy hidegnek és fagnak áldozata van. Egy eddig ismeret-len emert a vasuti hidnál megdermedve talált a rendőrség. Mire a kórházba vitték, meghalt.

— **Miltelep szőlőiskola,** Nagyösz ter-jedelmű 500 kal hold. Romániában, Serbiában és Bulgáriában vannak főtelepei.

Budapest szálloda Szeged, Aradi u. 6. (Tisza nagyszálloda függeléke.) Bejárat a Klau-zál téri villamos vasut megállójától. Udvari szoba személynként világitással és kiszolgálással K. 1.60 Utcái szoba személynként villanyvilágitással és kiszolgálással K. 2.40. Ugy az utcái, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója. 4—52

Felölös szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségéi és 48-as part.

Az emberiség jötevői voltak

és maradnak is sokáig Fáy valódi szó-deni ásványpasztillái, amelyek 25 évvel ezelőtt szálltak ki először a világba és vitték szét a sződeni gyógyítóforrások hatását a távolba. Számtalan emberen segítettek, a kiket hurut, köhögés, re-kedtség, elnyálkásodás gyötör s ma már annyira el van terjedve, hogy mindenütt ismerik és használják. Fáy valódi szó-denije 1 korona 25 filléért mindenütt kapható.

Közgazdaság.

Németország termés átlagai.

Hogya német gazda sokkalta jobban termel mint mi, azt váltig bizonyítja az a körülmény, hogy Németországban kalászosokból is 4—6 q-val aratnak többet holdanként mint hazánk-ban. Ennek a körülménynek az oka nem az éghajlati különbségekben, nem is egyedül a talajnak jobb megmunkálásában található fel, hanem főleg abban, hogy a német gazda sok-

kalta jobban trágyázza földjét mint mi s ennek következtében a növények által szűkés-gelt tápláló anyagokat egyensúlyban tartják s így nagyobb terméseket ér el.

Hogy ez így van, azt bizonyítja egyrészt az a körülmény, hogy Németországban állat-állománya aránylag legalább 1 és félszer olyan nagy mint Magyarországon, tehát 1 és fél-2-szer annyi istállótrágyát termel és használ mint mi. Fölhasznál ugyan Németország országos átlagban hektáronként 11 márka értékű mű-trágyát, holott Magyarország ugyancsak hek-táronként csupán 82 fillér ára műtrágyát hasz-nál tel. Miután pedig a német gazda jól tudja, hogy az istálló trágyában, adjon abból bármennyit is földjének, nem ad vissza talaj-nak annyi foszfort, mint amennyit onét a növények elvontak, következtésképen főleg foszfor tartalma műtrágyákat alkalmaz, ame-lyeknek használata Németországban minden fogalmat meghaladólag emelkedik évről-évre.

Hazánkban is a megélhetési viszonyok minden irányban olyan drágák, hogy a gaz-dának minden tudását és szorgalmát egyesí-tenie kell abból a célból, hogy nagyobb ter-més átlagokat érjen el, különben nem tud megküzdeni a folyton dráguló életviszonyok-kal, a melyek előbb utóbb elsöprik. Többet kell termelni, nagyobb termés átlagokat kell elérni s ez csak úgy lehetséges, ha talajunk tápláló anyagát egyensúlyban tartjuk, ha a istálló trágyából hiányzó foszfor mennyisége műtrágyák alakjában adjuk meg talajunknak

1769/1911. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszék-nek 1911. évi V. 1965 számú végzése köv-etkeztében Dr. Kubinyi Károly ügyvéd által képviselt Haas & König cég javára Scheer Fülöp ellen 285 K. 75 f. s. j. erejéig 1911. évi nov. hó 15-én fogatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 4800 kor. fillerre becsült következő ingóságok, u. m. bolti allványok, férfi ingek nyilvános árverésen eladotnak mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósg 1911. évi 1965/3 számú végzése folytán 285 kor. 45 f. töke-köveleles, ennek 1911. évi okt. hó 31 napj-tól járó hat százalék kamatai, egy harmad százalékos váltódíj és eddig összesen 76 kor. 70 fillérben bírólág már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken alperes cég üzletében leendő megtartására az 1912. évi január hó 30. napjának dél előtti 10 órája határidőül kitézetik es ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérő-nek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingósá-gokat mások is le- és felülfoglaltattak és nek-ra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árve-rés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék 1912. évi jan. hó 9 napján.
Horváth Gusztáv.
kir. bir. végrehajtó.

194/1912 tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Halbrohr V. és társa cég, valamint Scheer János és özvegy Scheer Erzsébet végre-hajtóknak kiskoru Scheer Teréz, Magdolna és Katalin tiszakálmánfalvai lakos végrehajtást szenvedett elleni árverési ügyében a kérelem

következtében a végrehajtási árverés 34 korona és 82 kor. 72 fillér tőke követelés és járuléki kielégítése végett az 1881 évi LX. t. cz. 144 §-a alapján és a 146 §-a és az 1908. LXI. t. cz. 27 §-a értelmében az ujvidéki királyi járásbírósként mint telekkönyvi hatóság területén levő a tiszakálmánfalvai 374 sz. bben kiskoru Scheer Teréz Magdolna és Katalin nevű felvett A. I. 1-3 sor 803. 804 és -05 hrzi. 290 ö. i. szu. ház, 74 négyszögöl udvar a beltelekben 198 négyszögöl kert a beltelekben és 127 négyszögöl szőlő (az adóbizonylat szerint csak kert) a beltelekben dr. Székely Géza titeli ügyvéd az utóajánlattevő által megajánlott 700 K. árban mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására hatámapul: 1912. évi február hó 29 napjának d. e. 9 órája Tiszakálmánfalva községhezához kiűzetik.

1. Ezen árverésen a fent körüli ingatlan a kikiáltási áron alul eladatul nem fog, hanem amennyiben annal magasabb ígért nem tétetik, az ingatlan az utóajánlattevő által megvettnék fog kijelenteni.

2. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent.

3. Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

4. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 20 százalékát készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1 napján 3333. szám alatt kelt I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről szabályszerű elismerémet atszolgáltatni.

Titelen, 1912 évi január hó 7. napján dr., Petrovics s. k. kir. járásbíró.

Kiadmányhitelűl
Noszak Lajos.
klr. tkv. vezető.

Csödtömegeladási Hirdetmény.

Vb. Kubány Jozsef palánkai kereskedő csödtömegéhez tartozó és a csödtömeg 1-13. 15-93. 95. 96. 98-119. 121. 122. 124. 126-140. 142-154. 156-158. 161-162. 164-166. 168-174. 176-194. 196-199. 201-204. 206. 208-210. 213-217. 219. 221-223. 225-227. 229-232. 234-237. 239-241. 243. 244. 246-252. 254-257. 264-266. 268-270. 272-292. 294-322. 324. 326-332. 334-342. 344-373. 375-379. 381. 382. 384-393. 396-403. 405-411. 413-419. 422-425. 428-431. 433-443. 445-450. 452-457. 459-521. 523-563. 565-571. 573-612. 614-738. 740-762. 788-766 t. a. összeirt 9735 korona beszerzési és 8327 korona 88 fillér becsértékű rőfös és divatárak a csödtömegválasztmány felhatalmazása alapján zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás utján egy tömegben eladatulni fognak.

Felhívom venni szándékozókat, hogy zárt írásbeli ajánlataikat a becsérték 10 százalékát kitevő bánatpénz készpénzbeni lefizetése mellett Dr. Kubányi Károly ujvidéki ügyvéd csödtömegválasztmányi jegyzőnél 1912. évi január hó 31-én délutáni 5 óráig adják be.

A választmány az ajánlatok felett Ujvidéken 1912. évi február hó 1-én Dr. Kubányi Károly ügyvéd választmányi jegyző irodájában tartandó ülésén fog határozni.

A választmány az ajánlatok közül szabadon választhat és valamennyit elutasíthatja. Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, köteles a vételárat és a vételi illetéket készpénzben alulírott tömeggondnok kezéhez 1912. évi február hó 2-ának déli 12 órájáig irodájában lefizetni, ennek megfizetése után a megveit árukat 3 nap alatt átvenni és elszállítani.

Ha vevő ezen feltételeknek eleget nem tenne, bánatpénzét a csödtömeg javára elveszti s ezen felül az újabb értékesítés költségeit és a felmerült kárt, valamint a netáni vételár különbözetet megtéríteni köteles, de az esetleg elérendő vételár többletetre igényt nem tarthat.

Az ajánlat elfogadásának időpontjától minden veszély, vagy kár a vevőt terheli.

Az árak mennyisége vagy minősége a becsérték és a leltár helyessége tekintetében sem a tömeggondnok, sem a választmány se-nimféle felelősséget nem vállalnak.

A csödtömeg és az árak alulírott tömeggondnok közbenjöttével minden köznapon délután 4-5 óra között megtekinthetők.

Kelt Palánkán 1912. évi január hó 12-én.

Dr. Sándor Manó ügyvéd
csödtömeggondnok.

Csak a VULKÁN szén-vasaló jó!

A fenéke nyílik, miáltal a hamuazonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utólérhetetlen nagyszerű légvonat, úgy hogy nyice pere mulva használható és állandóan egyformán tüzes. Közönséges faszénnel fűthető, még sines szén-gaz! Nem kell fújtatni, nem kell lőbálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás! A ruha kiégetése vagy a kezek megégetése kizárva. Világszabadalom! Ara szabadalmazott kézzelvezetővel együtt: esiszolva 6. 50 K. nickolezve 7. 50 K. elpusztíthatlanul. zománcozva 8. 59 K. Kapható minden vaskereskedésben és háztartási üzletben Gyár és világszabadalom-tulajdonos

Aranyéremmel kitüntetve Budapest, 1911.

Arak és Fehér
Budapest, VIII. ker. József-körut 33 sz.
Telefon: 86-71. 3-10

A kávé tartalmas.
"Coffein"-mértet tartalmaz, mert is elvezet sokaknak orvosilag eltiltják.
Kathreiner J. Neijp malátakávéje
a leghitűnőbb pótlik, senki sem hagyja abba rövid megvétel után.
Kathreiner
Azermentet hoz a hátra.

Kiadó lakás.

2 utcai, 2 udvari szoba, konyha és mellékhelyiségek. Kiszacsi utca 9. sz. alatt. **Königstädler Testvérek.**

K I A D Ó

a Kenyér u. 49. sz. alatt egy minden kényelemmel ellátott uri lakás. Bővebbet Königstädler Dusannál.

Ingyen!

1-6 kap egy szépen kifaragott gramofont, aki 10 drb. a legjobb és legfinomabb nagy dupla oldalú hanglemezt vesz 40 koronáért

Riesz Jánosnál

Ujvidék II Rákóczi Ferenc utca 20. sz.

Menyasszonyok
és butorvásárlók figyelmébe.

Aki szolid és jó butort óhajt készíttetni, az bizalommal forduljon a régi és jó hírnevű

LENKEY IMRE céghez Ujvidék, Uspenszka utca 8 szám.
Költségvetések és rajzok díjtalanok.
Telefon sz. 186. Telefon sz. 186.

Teljesen megbízható előnyösen ismert cég.

Elvállal konyhaberendezést, üzleti berendezést, épületmunkát és portált és minden e szakmába vágó cikkek készítését is.

Ha „FORHIN“-na! permetez,

I - SZÖT kevesebb a gond,
II - SZÖT kevesebb a munka,
III - SZÖT kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított.

BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is. Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat: **Kérjen ingyen és bérmentve leírást a FORHIN** gyártól, Budapest, VI., Váci-ut 93.

UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNY- TÁRSASÁG.

TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketörlesztéses kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő félévi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.

Bővebb felvilágosítást nyújt a hivatalos órákban

Az Igazgató.

Mindennemű sebek

minden tisztatlanság ellen gondosan óvandók,

mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra adhatja magát és nehezen gyógyítható sebbé fajulhat. A prágai húzókenőcs (Zugsalbe) megbízható szernek bizonyult 40 é. óta. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmat, hűsítő hat., a behegedést előmozdítja.

Postai küldés naponkint.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f. előzet. postai beküldés ellenében 4 doboz, 7 kor. ellenében 10 doboz bérmentve küldetik Ausztria Magyarország minden állomására.

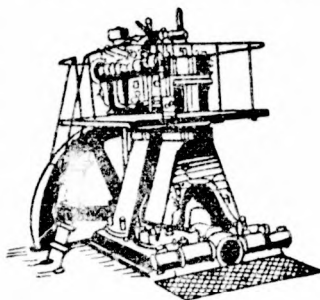
FIGYELNI tessék a szer és készítő nevére, az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér.

B. FRAGNER cs. és kir. udv. szállító

Gyógyszertára a „fekete sashoz”.
Prag, Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203.
Raktárak Ausztria-Magyarország gyógyszer-táraiban.

Eredeti „OTTO” motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre, malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepesek részére.

A magán járó eredeti „OTTO”

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép- motor- és Hengerolajok, Hajtósíjak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék, Temerini-utca 7.

84—102

Kérjen árjegyzéket s költségvetést!

UJVIDÉK SZAB. KIR. V. CÉLLÖVÉSZ-EGYESÜLETE.

Alapítási év 1790.

MEGHIVÓ.

Alapítási év 1790.

A lövölde nagytermében 1912. évi február hó 2-án, pénteken délután 3 órakor megtartandó

122 ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSRE.

Ujvidék, 1912. évi január hó 15-én

A lövészmeisteri hivatal.

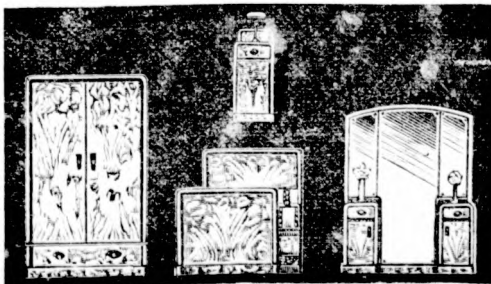
NAPIREND:

1. Két jegyzőkönyv hitelesítő választása.
2. Az évi jelentés előterjesztése.
3. A számvizsgálók jelentése.
4. Koreinók választása.
5. A tisztviselői köszönetnyilvánítása.
6. Választások: I. főlövészmeister, II. gazdasági lövészmeister, III. végrehajtó lövészmeister, IV. titkár, V. ügyész, VI. két számvizsgáló, VII. serlegapród, VIII. zászlótartó, IX. huszonnégy lövésztanácsos.
7. Netáni indítványok.

Rutoripari Termelő Szövetkezetek Értékesítő központjának Bizományi butor nagy raktára Ujvidék Duna-utca 10.

Telefon 325

Nagy raktár háló, ebédlő, úri szalon szobákból és nagy választék kárpitozott bútorokban.

Elsőrendű angol ülő borbútorok előszoba és konyha berendezések nagy választékban, redőnyös tölgyfa íróasztalok és teljes irodai berendezések.

Különleges nagy raktár elsőrendű szőnyegekben.

Dormann és Leitner.

Meghívó.

Az „Ujvidéki Népbank“ részvénytársaság t. c. részvényesei 1912. évi február hó 4-én délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

I. évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívamnak.

A közgyűlés napirendje:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletmenetről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A kimutatott nyereség felosztása feletti határozathozatal.
5. A felmentvény megadása feletti határozathozatal.
6. Felügyelő-bizottság újra választása.
7. Az alaptőke felemelése.
8. Az alapszabályok 6. §-ának módosítása.

Ujvidék, 1912. január 14.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 13. §-a értelmében a közgyűlésen azon részvényesek vehetnek részt, akik a közgyűlés megtartása előtt részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál Ujvidéken, vagy a hirdetményben megjelölt más helyen legalább 8 nappal a közgyűlés napja előtt elismervény ellenében letették.

Vagyon	Mérleg-számla			Teher	
	Kor.	f.		Kor.	f.
Pénztár:			Részvénytőke	150000	—
a) Készpénz K 7312-52			Tartalékalap *)	729	30
b) Bank giro és pénztételeknél K 8897-96	16210	48	Betétek:		
Váltótárcu	1003753	60	a) Rendes betétek K 239383-96		
Folyószámla	72372	02	b) Persely K 6155-80		
Jelzálogkölesönök	17800	—	c) Heti takarékos betétek K 7647-37	253187	18
Berendezés	5754	—	Visszleszámított váltók	298638	—
Alapítási költségek leírva			Ujvidéki Takarékpénztár	359164	38
Ingatlanok	3225	35	Ujvidéki Takarékpénztár giro	11967	84
Átmeneti tételek:			Engedményezett jelzálog kölesönök	17800	—
a) Visszleszámítási kamatok után K 5859-63			Átmeneti kamatok:	10626	—
b) Előre fizetett adó K 1000-—			Nyereség:	25299	43
c) Hátralékos kamatok K 1437-—	8296	63			
	1,127.412	08		1,127.412	08

Ujvidék, 1911. évi december hó 31-én.

*) Az egy évi dotációval K. 5229.03

Resch Miklós, s. k.,
pénztárnok.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Kircz József, s. k.,
főkönyvelő.

Balassa Henrik s. k., elnök. Krón Károly s. k., vezérigazgató. Dr. Bruck Benő s. k. Dr. Kubinyi Károly s. k. Fischer Sándor s. k. Brüll F. F. s. k., Rainer Simon s. k., Winkle István s. k., Rössler Albert s. k. Kohn Gyula József s. k. Findeisen Gusztáv s. k.

Jelen mérleg-számlát a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk, s ennek egyes tételeit a főkönyvvel megegyezőnek, helyesnek találtuk.

Ujvidék, 1912. január hó 7-én.

Gillming Károly s. k., fel. biz. elnök. Krishaber Manó s. k., Biró Dezső s. k., Frank Gyula s. k.

Veszteség	Veszteség és Nyereség-számla			Nyereség	
	Kor.	f.		Kor.	f.
Betét kamatok	8856	99	Váltó kamat	80366	21
Betét kamat adó	885	69	Jutalékok	7701	65
Adó	5081	46	Folyószámla kamat	1377	—
Házbér	2250	—	Ingatlan jövedelem	285	37
Tiszti fizetések	8298	31			
Költségek	2387	13			
Visszleszámítási kamatok	36311	22			
Leírás a berendezésből	360	—			
Nyereség	25299	43			
	89.730	23		89.730	23

Ujvidék, 1911. évi december hó 31-én.

Resch Miklós, s. k.,
pénztárnok.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Kircz József, s. k.,
főkönyvelő.

Balassa Henrik s. k., elnök. Krón Károly s. k., vezérigazgató. Dr. Bruck Benő s. k. Dr. Kubinyi Károly s. k. Fischer Sándor s. k. Brüll F. F. s. k., Rainer Simon s. k., Winkle István s. k., Rössler Albert s. k., Kohn Gyula József s. k., Findeisen Gusztáv s. k.

Jelen veszteség- és nyereség-számlát a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk, ennek egyes tételeit a főkönyvvel megegyezőnek, helyesnek találtuk.

Ujvidék, 1912. január hó 7-én.

Gillming Károly s. k., fel. biz. elnök. Krishaber Manó s. k., Biró Dezső s. k., Frank Gyula s. k.

Hugária Ujvidék.